
Kerkblad van de Remonstrantse en Doopsgezinde gemeenten in Den Haag en omstreken

Aandacht

In een geloofsgemeenschap vertellen we vreemde verhalen aan elkaar door. Waarom doen we dat eigenlijk?

Het leven is zonder dat al onbegrijpelijk genoeg, zou je zeggen. De schrijver Willem Jan Otten zei er in een interview iets over. Hij sprak over het lezen van gedichten en de bijzondere *aandacht* die dat vereist, en vergeleek het met de concentratie die een kerkdienst vraagt. "Ik denk dat de mensen vroeger, toen ze althans één uur per week in een ruimte zaten waar het stil was en met teksten omgingen die ze niet begrepen – want de woorden die in een dienst gesproken worden, zijn nogal dubbelzinnig en onbegrijpelijk, en vergelijkbaar met poëzie – veel geschikter waren om zich met vormen van ongebruikelijk taalgebruik bezig te houden." Het stil zijn en het stilstaan bij wat wonderlijk is, houdt de verwondering gaande over wat nieuw is en leert mensen aandachtig om te gaan met wat in eerste instantie onbegrijpelijk is en dat op zekere hoogte misschien ook blijft. De waarde die dat heeft, is een goede reden om die mysterieuze verhalen te blijven doorvertellen, in ruimten waar het stil is en we met teksten omgaan die we nooit helemaal zullen begrijpen.

Er is nog een tweede reden. Soms kom je, ondanks alle onbegrijpelijkheid, door die vreemde verhalen plotseling iets op het spoor. Iets dat jou

voorgoed iets *duidelijk maakt*. Neem als voorbeeld het evangeliëverhaal over een dode jongeman die op Jezus' woord overeind ging zitten en begon te spreken (Lucas 7). Het maakt duidelijk welke vorm van 'aandacht' het meest effectief is, in die zin dat het de vanzelfsprekendheid van de dingen en van jezelf doorbreekt. Het maakt dat duidelijk door het woord 'ontferming' te gebruiken. Toen Jezus de moeder van die dode jongen zag, "werd hij met ontferming over haar bewogen en hij zei: Ween niet". Het Grieks dat hier staat, wordt met het woordje 'ontferming' veel te vlak vertaald. Het raakt Jezus dieper dan diep, het gaat hem door merg en been – dat is wat hier staat. Hij moet iets doen en hij doet het. "En de dode ging overeind zitten en begon te spreken en hij gaf hem aan zijn moeder."

Wat zou er nu precies gebeurd zijn? We kunnen er natuurlijk vrij en vrijzinnig naar gissen. Misschien is de relatie tussen die moeder en die zoon nieuw geworden, bevrijd uit oude patronen en de daarbij behorende afstomping. Misschien is zij met andere ogen naar hem gaan kijken, of hij naar haar. Misschien is hij te vergelijken met die andere, de verloren zoon, die 'als dood' was en zie, hij leeft! Misschien – er is niets tegen om het zo te zien. Maar we kunnen het gebeuren ook in al zijn wonderlijkheid laten staan.

En toen ging Jezus weg. En de

mensen konden hem niet meer vergeten. Ze raakten niet over hem uitgepraat. Ze schreven het allemaal op: wie hij was, wat hij gezegd en wat hij gedaan had. En wij lezen het met stille aandacht na en vertellen het elkaar door. Omdat alles wonderlijk is, en niets vanzelfsprekend. En omdat we dat niet willen vergeten.

ds Johan Goud

Doopsgezinde Gemeente

Paleisstraat 8, 2514 JA Den Haag;
telefoon 070 - 360 57 11.
E-mail: doopsgezind.dh@hetnet.nl
Website: www.dgdenhaag.nl
Openingstijden van de administratie
di t/m vr van 9.00 tot 12.00 uur
Giro: 137890
ABN-AMRO rek.nr.:51 39 41 185
Giro Commissie Hulpbetoon: 295263

Remonstrantse Gemeente

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag;
telefoon 070 - 325 07 79
telefax 070 - 368 56 24
E-mail: remondenhaag@hetnet.nl
Website: www.remonstranten.org/den
haag
Openingstijden van de administratie
ma t/m vr van 9.00 tot 13.00 uur
Giro: 6397
Fortis bank rek.nr.: 82 25 36 994
Giro Diaconale Commissie: 155420

Redactie

Ellen Goedhart, Paul de Kieffe,
Nigel Lamb, Reinhold Philipp, Regine
Verhoeven-Grube, Louky Welther van
Eeden, Coos Wentholt (red.secr.)

Typewerk: Margo Venema-van Doorn
lay-out: Christine Esfahani-Redeker

Druk: Van Driel, Rotterdam

Kopij kan gestuurd worden naar:

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag

Oplage: 1.500 exemplaren
Verschijnt 11 maal per jaar

Sluitingsdatum kopij

juninummer:

10 mei 2004

Van de kerkenraden

Re-kerkenraad

11 maart 2004

Dhr Heederik staat stil bij de aanslag te Madrid en verzoekt enkele ogenblikken stilte om de slachtoffers te gedenken.

Ds Esveld bedankt de kerkenraad voor de organisatie van zijn bevestigingsdienst.

AV van Beraad 20 maart 2004; diverse kerkenraadsleden gaan er heen.

Ds Goud bericht dat de publicatie over de remonstrantse belijdenis van 1940/1941 zal plaatsvinden op 7 oktober 2004.

De nieuwe huisstijl van de remonstranten is uitgevoerd in bordeaux-rood. De kerkenraad vraagt zich af in hoeverre zij deze huisstijl ook moeten overnemen. Onze website is al in deze kleur aangepast.

De kerkenraad besluit aan de Algemene Vergadering voorstellen te doen omtrent:

- naam van de gemeente
- huisstijl
- naam van de kerk

De collecte van april is evenals die van maart voor leermiddelen voor een middelbare school op het voormalige Ned- Nieuw Guinea. Met het voorstel van de Diaconale Commissie voor bijdragen aan instellingen buiten onze gemeente in 2004 gaat de kerkenraad akkoord.

Mw Van Royen deelt mee dat tijdens de jaarlijkse bustocht Huize Doorn in Doorn bezocht zal worden, en 's middags de Remonstrantse Gemeente in Hilversum.

Ds Goud zal op Palmzondag Vanessa Alexandra Daphné Enters dopen; tevens wordt zij dan als lid bevestigd.

Dhr Van Laar woonde twee vergaderingen van de Haagse

Gemeenschap van Kerken bij. De HGK wil zangbijeenkomsten organiseren, onder het motto 'Den Haag zingt'.

Ds Philipp woonde het Vrijzinnig Beraad bij, waaraan 10 mensen deel namen. Onderwerpen waren:
- de Zomeravondlezingen, deze zal Wassenaar dit jaar coördineren;

- het opstellen van een vrijzinnige kalender. Jaarprogramma's van de deelnemende kerken worden dan naast elkaar gelegd, zodat iedereen kan zien welke activiteiten waar plaats zullen vinden. Mw R. Holst heeft zich bereid verklaard nog 3 jaar in de raad van toezicht van Dekkersduin zitting te hebben.

Op Palmzondag worden 3 nieuwe leden/vrienden ontvangen. Er is een doop- en toetreding.

Op Pasen zal de dienst worden geleid door ds Philipp en ds M. de Vries, zij zal als predikant van Arminius twee kinderen dopen. Ds Goud gaat in september-november met studieverlof.

Dhr Van Laar, dhr Ravoo en mw Rijsdijk zullen de AV van Beraad op 20 maart a.s. bijwonen, alsmede ds Esveld en dhr Heederik.

Dhr R. Borst zou zijn Do-koor wel willen uitbreiden met Re-zangers. De kerkenraad is er vóór dat het Hoeksteenkerkkoor meer zal worden uitgevraagd.

Terugblik : de dienst van Woord, Beeld en Klank op 7 maart was erg goed en trok veel bezoekers. Op 29 februari 2004 werd dhr P. de Kieffe bevestigd als lid van de Diaconale Commissie, het was een mooie dienst m.m.v. het Hoeksteenkerkkoor.

Henny Rijsdijk,
2^e secretaris

INHOUD

Van de kerkenraden	2/3
Van de predikant	3
Uytenbogaert	4
Mijn favoriete bijbelvers	4/5
Diaconieën	5/6
Mondiaal Samenleven	6
Boekbespreking/Boekerijen	6/7
Diverse Berichten	7/12
DoReMini	8/9
Broederschappen	12/13
Uit de oecumene	13/14
Personalialia	14
Rondom de Zondag/agenda	15

Laat u inspireren.....

Men moet het ijzer smeden als het heet is, is een oud-Nederlands gezegde.

Iedereen zal de praktische toepasbaarheid van dit gezegde direct onderschrijven en ook wel meerdere keren in zijn of haar leven hebben toegepast. De kunst is wel om te weten wanneer nu het ijzer heet is, zodat er gesmeed kan worden. Dit is natuurlijk voor elke situatie anders. Een enkele keer is iedereen het er over eens dat er nu gesmeed moet worden.

Het lijkt dat voor de Remonstrantse Gemeente in Den Haag zo'n moment is aangebroken. Wat is namelijk het geval?

Na de begrafenis van Prinses Juliana, die door de remonstrantse dominee Hudig zo prachtig is geleid, zijn vele vragen bij het kerkelijk bureau binnengekomen. Het merendeel betrof vragen wat het remonstrantse geloof nu precies inhield. Ook het aantal bezoeken van onze website is inmiddels verdubbeld.

In het pastorale team is daardoor de gedachte opgekomen om op 6 mei a.s een informatiemiddag en -avond te organiseren, waarbij een zo breed mogelijk publiek uitgenodigd zal worden. Om de bekendheid met ons gebouw te bevorderen zal de uitnodiging zich vooral richten op de wijken rondom het kerkgebouw, maar zeker ook op de andere delen van Den Haag en aanliggende gemeenten. In een nieuwe moderne folder en in advertenties in een paar dagen weekbladen zal bekendheid worden gegeven aan deze bijeenkomsten.

De folder treft u hierbij aan. Deze is geschreven vanuit de optiek dat hij moet aanspreken voor rand- en buitenkerkelijken. Zowel voor

jong als oud.

Het is nu zaak om deze folder zo breed mogelijk te verspreiden.

Naast advertenties zal de nadruk hierbij komen te liggen op het huis aan huis verspreiden.

Als u hieraan zou willen meewerken kunt dit opgeven aan het kerkelijk bureau. Op het bureau kunt u kenbaar maken welke straat of straten u zich wilt toe-eigenen. Verder zal een groot aantal folders voor u in de hal aanwezig zijn om mee te nemen en uit te delen aan hen waarvan u denkt dat het nuttig is. Tenslotte bent u als lid of vriend nog steeds de beste ambassadeur van de Remonstrantse Gemeente.

Degenen die in het Uytenbogaertbestand zijn opgenomen zullen een folder thuisgestuurd krijgen.

Met deze actie proberen we een start te maken van het revitaliseringsplan dat momenteel door het pastorale team ontwikkeld wordt. Daarbij is uw enthousiasme en medewerking onontbeerlijk. Daarom bent u vanzelfsprekend van harte uitgenodigd de bijeenkomsten bij te wonen.

ds Rob Esveld

Van de predikant

Aangezien collega Goud het 'mooie van het predikant zijn' in het vorige nummer van Kredo al zo mooi heeft verwoord en ik mij hier eigenlijk alleen maar bij aan kan sluiten, wil ik mij deze keer beperken tot wat meer zakelijke mededelingen.

Door het vertrek van ds Vos zijn

nieuwe wijken tot het gebied gaan behoren waar ik pastoraal voor verantwoordelijk ben respectievelijk waar ik mij verantwoordelijk voor voel. Het pastoraat leeft

zeker in onze gemeente van het persoonlijke contact, dat veelal gestalte krijgt in het huisbezoek van de dominee.

Ik ben ijverig begonnen met een kennismakingsronde in de 'nieuwe' wijken, maar omdat ook alle andere taken gewoon doorgaan, kan het wel even duren tot ik met iedereen (nader) kennis heb mogen maken. Vandaar mijn oproep: wie spoedig contact op prijs stelt, mag dat gerust aan mij doorgeven. Dan kan ik in mijn planning daar rekening mee houden.

Wat het contact met de predikant betreft wil ik graag nog iets wijzigen.

Het is gebleken dat door allerlei nieuwe vormen waarmee iemand heden ten dage bereikt kan worden, zoals e-mail en antwoordapparaat, een vast spreekuur eigenlijk overbodig is geworden. Daarom zal ik vanaf deze maand geen vast spreekuur meer aangeven. U mag mij altijd bellen (want dominee ben je altijd!). Ben ik onverhoopt niet persoonlijk te bereiken, dan staat -behalve als ik met vakantie ben- het antwoordapparaat aan en kunt u daar een bericht op achterlaten. Daarnaast weten inmiddels velen de predikant ook via het nieuwe medium internet en e-mail te bereiken. Daar is een kleine verandering in opgetreden. Het oude e-mail adres blijft geldig(!), maar in de toekomst vermeldt Kredo een nieuw e-mail adres dat aangepast is aan onze website op internet:
rf.philipp@uytenbogaert.nl

Hopend op veel contact,
ds Reinhold Philipp

Uytenbogaert

Henri Matisse en de vrouw Dienst van woord, beeld en klank

Op zondag 2 mei draait de dienst van woord, beeld en klank rond de Zuid-Franse schilder Henri Matisse (1869-1954).

Velen kennen zijn schilderijen en beelden van vrouwen, dansers en bloemen – of hebben de door hem ontworpen, prachtige kapel van de dominicanen in Vence bezocht. Hijzelf zag in die kapel de bestemming van al wat hij tot dan toe gedaan had.

In de dienst staat het motief van de vrouw centraal: het hangt met al die andere motieven samen. De vertoning van werk van Matisse wordt gecombineerd met muziek, literatuur, bijbellesing, zang en gebed.

Europa, religie en de mensenrechten

Debat op 10 mei

Op 10 juni vinden de Europese verkiezingen plaats, die zo veel minder belangstelling krijgen dan ze verdienen.

Er zijn immers belangrijke kwesties aan de orde, die ook het (samen)leven in ons eigen land op allerlei manieren bepalen.

Op maandagavond 10 is er daarom een debat over 'Europa, religie en de mensenrechten'. Hoe

belangrijk is het thema 'religie' in Europees verband? Is er een Europese identiteit en heeft die iets met het christendom te maken? Hoe wordt met christenen en niet-christenen omgegaan in de landen van de Europese Unie?

Over deze en andere vragen debatteren met elkaar en met de zaal drs Arie Oostlander (CDA, Europees Parlement) en drs Thijs Berman (PvdA, Europees Parlement).

Plaats en tijd: Remonstrantse kerk, 20.00-22.00 uur

Entree: € 2,25 (Ooievaarspas € 1,20) of Passe-partout

Lezing filosofie Emmanuel Levinas

Het thema van de filosofische lezingen is dit jaar: 'Westerse en niet-Westerse denkers over anderen en het andere'.

Na avonden over het probleem van het vergelijken als zodanig, over islamitische en hindoeïstische filosofie, zijn tenslotte de Westerse denkers aan de beurt.

In februari, maart en april werden we ingeleid in het denken van de 18^e eeuwse Verlichting en dat van de hedendaagse filosofen Jacques Derrida en Luce Irigaray. Op dinsdag 18 mei wordt de laatste lezing gewijd aan Emmanuel Levinas, de al vaker besproken filosoof van de ander, de waakzaamheid, de ethische relatie. De spreker is dr Johan Goud. Hij schreef o.a. *God als raadsel. Peilingen in het spoor van Levinas* (1992).

Plaats: Remonstrantse kerk
Datum en tijd: 18 mei, 20.00 – 22.00 uur
Entree: € 5,- (Ooievaarspas €

2,50) of Passe-partout

ds Johan Goud

Mijn favoriete bijbelvers

Velen van de lezers van dit kerkblad hebben bij hun doop, aanneming en of huwelijk een bijbelvers van de desbetreffende dominee 'meegekregen'.

Velen hebben in de loop van hun leven zelf een bijbelvers 'ontdekt', door bijbelstudie, in een boek of in een preek. Voor velen heeft een bijbelvers een belangrijke rol gespeeld in hun leven. De bedoeling van deze nieuwe rubriek is om dit aan elkaar te vertellen, om dit aan elkaar door te geven en om zo elkaar te gast te laten zijn in ons leven. Vandaag gaan twee moedige vrouwen het spits afbijten met een in hun leven belangrijk bijbelvers.

'De laatste maal dat wij samen naar de kerk zijn gegaan, mij man en ik, was augustus 1983. Ds Jonkers had dienst, één van de verzen die wij zongen was Psalm 25 vers 2: "Here, maak mij uwe wegen door uw Woord en Geest bekend; leer mij, hoe die zijn gelegen en waarheen G'uw treden wendt..." Mijn man is in november 1983 overleden. Dat vers heeft een belangrijke rol in mijn verdere leven gespeeld.' (Clasine Esmeijer)

'Genesis 1, 3-5: "God zeide: Er zij licht; en er was licht. En God zag dat het licht goed was, en God maakte scheiding tussen het licht en de duisternis. En God noemde het licht dag, en de duisternis

noemde hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag." God zegt "Er zij licht; en er was licht." God noemt de nacht duister en de dag licht. Dit kan je letterlijk toepassen en figuurlijk. In je leven kan het soms heel duister zijn, maar ineens is er weer licht, m.a.w. je zit in een diepe depressie –dus heel duister- en ineens gebeurt er iets, dan wordt het weer licht. Want God zegt er zij licht en het wordt licht. Zo ook met de dag –"er zij licht"- het licht van God. De nacht is duister, de duisternis van God. Ik zelf heb altijd het gevoel dat het in de winter duister is. Er bloeit niets, je hoort geen vogels, enzovoorts; alsof alles slaapt. Het is duister om je heen en overal. In het voorjaar wordt het weer licht. Er is weer leven, alles gaat weer bloeien, je hoort weer vogels, alles leeft weer, en ik zelf ook. Ik merk duidelijk het verschil en daar verbaas ik me elk jaar weer over, hoe het toch kan. Het weer is hier natuurlijk buiten gesloten, het gaat om God die dit doet en zegt. Het is een grote openbaring. Je wordt weer blij.' (Loes Thierry)

ds Reinhold Philipp

Diaconieën

(herhaald bericht)

Remonstrantse bustocht 11 mei 2004

We zullen deze keer een bezoek brengen aan Huis Doorn, een kasteel waarvan de geschiedenis tot ver in de Middeleeuwen terug gaat, en waar van 1920 tot 1941

de naar Nederland uitgeweken ex-keizer Wilhelm II van Duitsland gewoond heeft.

Het programma van onze tocht ziet er als volgt uit:

We vertrekken om 9.30 uur vanaf de kerk aan de Laan van Meerdervoort (andere instapplaats is helaas niet mogelijk) en gaan dan naar Doorn. In een gezellige brasserie tegenover Huis Doorn drinken we koffie (met eigengebakken appel- of aardbeienkwarktaart). Vervolgens steken we over naar het kasteel, waar we in twee groepen een rondleiding van ongeveer een uur zullen krijgen. Na dit bezoek zal de bus ons naar restaurant 'De Biltse Hoek' brengen, waar we een lunch in buffetvorm hebben. In de middag brengen we een bezoek aan de Remonstrantse Gemeente in Hilversum. Het is intussen een traditie geworden om op bezoek te gaan bij een zuster gemeente, een kennismaking en ontmoeting die van beide kanten steeds zeer gewaardeerd wordt. Om ongeveer 17.15 uur hopen we terug te zijn bij onze eigen kerk.

Net als vorig jaar is het de bedoeling dat de tocht een remonstrantse gemeentedag is. De bijdrage die de diaconie u vraagt voor deze dag is € 25,- (de werkelijke kosten zijn aanmerkelijk hoger en zullen door de kerk aangevuld worden). Als deze bijdrage bezwaarlijk voor u is kunt u naar draagkracht ook een lager bedrag voldoen. U kunt zich tot 6 mei op-

geven bij de administratie van de kerk, tel 325 07 79. Uw bijdrage kunt u overmaken op giro nr. 155420 t.n.v. de Diaconale Commissie onder vermelding van bustocht.

We hopen weer met een volle bus op stap te gaan en een fijne dag met elkaar te hebben!

Tineke van Royen-Krol

Dinsdagmiddaginloop

Wat een schitterende bustocht wordt dat op 11 mei a.s.!

In 'De Biltse Hoek' zijn mijn man en ik vaak geweest omdat onze dochter daar vlakbij woonde. U zult begrijpen, dat de dinsdagmiddaginloop niet doorgaat op zo'n dag. Op 8 juni kunnen we elkaar weer ontmoeten bij een echte high tea. Mevrouw Sietske de Cock zal dan de lezing verzorgen.

Tot ziens,

Margreet Jonkers-van Gunsteren

Opbrengst collectes Do-kerk 2003+2004

1^e helft 2003 Bijzondere Noden
€ 2.142,10

2^e helft 2003 Philomena Gaisey
Stichting € 1.679,12

2^e zondag van de maand collecte 2003

januari: Hun Dagelijks Brood
€ 152,63

februari: Hun Dagelijks Brood
€ 196,13

maart: project Somalische kinderen/Mussen € 117,13

april: project Somalische kinderen/Mussen € 157,50

mei: Aandachtscentrum Den Haag
€ 118,66

juni: Aandachtscentrum Den Haag
€ 156,70
juli: Tibetaanse vluchtelingen
€ 126,96
augustus: Tibetaanse vluchtelingen
€ 129,14
september: Stichting Gered Ge-
reedschap € 85,50
oktober: Stichting Gered Gereed-
schap € 99,95
november: Hospice, Voorburg
€ 176,37
december Hospice Voorburg
€ 161,09
Totaal € 1.677,76

2° zondag van de maand collecte 2004

januari IKW, Den Haag € 124,17
februari IKW, Den Haag € 133,02

G.Z.V. Daniëls
penningmeester Commissie voor
Hulpbetoon DG

Collecte tweede zondag in mei en juni

Do- en Re-kerk

**Op de tweede zondag van mei
en juni wordt zowel in de
Doopsgezinde als in de Re-
monstrantse kerk gecollecteerd
voor de 'Vereniging Treffer-
soos Don Bosco'.**

Van de voorzitter, mw Nelly Jong-
enburger, kregen wij de volgende
informatie over de activiteiten van
deze volledig door vrijwilligers
gerunde vereniging.

Wat doet 'De Treffer'?

Om de veertien dagen houdt de
vereniging 'De Treffer', die in sep-
tember 30 jaar bestaat, soos in
het Rijswijkse Don Bosco. Dat zijn
bijeenkomsten voor mindervaliden
die als lid van de Treffer gezellig-
heid zoeken en leuke dingen wil-
len doen. Dus: koffie en thee drin-
ken, spelletjes spelen en creatief
bezig zijn. Ook wordt voor een

eenvoudige, doch aantrekkelijke
lunch verzorgd.

Na de thee worden de gasten -
doodmoe maar heel tevreden -
weer naar huis gebracht. Maar dit
is nog niet alles. Zo wordt er wel
eens een buitengebeuren georga-
niseerd. Onlangs stond het Muse-
on nog op het programma. 's Zo-
mers is de soos nog wel eens te
gast op een volkstuincomplex. En-
kele keren is een bezoek gebracht
aan landgoed Te Werve. De vere-
niging brengt twee keer per jaar
een dag door in De Bogaard.
Daar kunnen dan de mensen die
altijd van anderen afhankelijk zijn,
eens een keer zelf aankopen
doen. De gehandicapten betalen
per soosdag € 3,55. Het ontbre-
kende wordt door de vereniging
aangevuld uit donaties en giften.
De sfeer op de soosdagen is bui-
tengewoon goed. Er wordt op zo'n
dag heel wat afgekletst en ge-
lachen. Alle wederwaardigheden
worden opgetekend in 'De Voltref-
fer', het contactblad, dat vier keer
per jaar verschijnt.

Via de telefoon vertelde mw Jong-
enburger nog dat 'De Treffer' in
september, als de vereniging 30
jaar bestaat, heel graag een fan-
tastische dag wil organiseren voor
zowel de gehandicapten als de
vrijwilligers. Hiervoor is het nodig
een speciale grote bus te huren
die o.a. door het aanbrengen van
een lift en het verwijderen van een
paar zitplaatsen geschikt is ge-
maakt voor rolstoelen. Het huren
van zo'n bus is een vrij kostbare
zaak. De opbrengst van de collec-
tes zal dan ook zeer welkom zijn.
Deze collecte wordt van harte bij u
aanbevolen door de Diaconale
Commissie en de Commissie
Hulpbetoon.

de Diaconale Commissie en
Hulpbetoon
Janneke Montie

Mondiaal Samenleven

Amnesty International

Schrijven voor gevangenen en verdwenen mensen

Op maandag 10 mei vindt van
10.00 tot 12.00 uur de schrijfoch-
tend plaats in de Doopsgezinde
kerk. Paleisstraat 8.

Deze keer schrijven we aan autori-
teiten in Maleisië, Oezbekistan en
Myanmar (het vroegere Burma). In
dit laatste land werden Ma Than
Htay en Ma Tin Tin Hoo, twee
boeddhistische nonnen, in januari
2003 gearresteerd vanwege het
organiseren van een vreedzame
demonstratie in Yangon, de
hoofdstad van Myanmar. Zij rie-
pen leuzen om er bij de overheid
op aan te dringen de prijzen van
eerste levensbehoeften als rijst en
plantaardige olie te verlagen.
Daarnaast deelden zij folders uit
waarin werd aangedrongen op
vrijlating van politieke gevangene-
nen en vooruitgang in de politieke
dialoog tussen de militaire rege-
ring en de National League for
Democracy. Deze politieke partij
won in 1990 de verkiezingen,
maar heeft nooit de macht kunnen
overnemen.

De beide vrouwen zouden veroor-
deeld zijn op basis van vage wet-
ten, die gebruikt worden om dissi-
denteren monddood te maken.
Amnesty beschouwt de nonnen als
gewetensgevangenen.
Voorbeeldbrieven zijn aanwezig.

Eta Simon Thomas

Boekerijen

'Wortelend in levend water' Spirituele overdenkingen van interreligieuze ontmoeting.

De bibliotheek prijst zich gelukkig van de kerkenraad haar exemplaar van Jan Landheer *Publicaties 1989-2003* te mogen ontvangen. De bundel werd Jan Landheer t.g.v. zijn 75^e verjaardag door zijn kinderen aangeboden. Broeder Landheer is een begenadigd schrijver, die de lezers uit zijn vele bijdragen aan Kredo kennen. Goede wijn behoeft geen krans. Het goed verzorgde boek nodigt uit tot lezen.

Anneke Breevaart

Bibliotheek remonstrantica (alles van en over remonstranten) Van verschillende kanten hebben we de afgelopen tijd publicaties gekregen. We noemen ze in alfabetische volgorde:

- G. Berveling, *Brieven van Paulus*, deel 1, door hem vertaald in esperanto, met aantekeningen.
- G.J. Bierenga, "Pastor in een ziekenhuis: havenloods of ijsbreker?", *Praktische Theologie* 6 (1978) 395-400 en "Het eigene van pastorale zorg in het kader van geestelijke zorg aan zieken", Inleiding gehouden op de conferentie van 20 oktober 1980 belegd door de niet-kerkelijke sector van de Vereniging van Geestelijke Verzorgers in Ziekenhuizen (Uitgave V.G.V.Z. Enschede 1980).
- R.H.J. Boeijsing-Alders, *Mijn draad houdt de kralen bijeen* (Rotterdam 1999), gedichten.
- H. Siebrand, "Tussen stelkunst en levenskunst: Bernard Nieuhoff over het Spinozisme", *Bzzlletin* (december 1984) nr.121, 11-15; "De oude hemel en de nieuwe aarde", *Wending* 44 (1989) 205-214; "Uit de

hectiek van de tijd", *Tijdschrift voor wie werkt aan liturgie* (2003) nr. 3, 9-11.

Tenslotte vermelden we nog als aanwinsten:
-". . . een in waarheid vrijzinnige gemeente": *beknopte geschiedenis van de Remonstrantse Gemeente Groningen* (Groningen 2003).
-Als ik God zeg . . . : *Seminariestudenten over God*.
-Aantekeningen betreffende de Remonstranten gemeente te Warmond door A.G. van der Steur in *Rijnland* nr. 9-10 juli 1966 (H.Lei.2)

De bibliotheekcommissie

Diverse berichten

Dankwoord

Voor uw warme medeleven, brieven, bloemen, goede gedachten, uw komst naar de kerk bij de prachtige afscheidsdienst van ons aller Jan van der Hout, danken wij u uit het diepst van ons hart. Wij hebben ons gedragen gevoeld.

Mary van der Hout-IJzerman
en kinderen

Surfen op het net op zoek naar bijbelvertalingen

De laatste tijd wordt in de media de nodige aandacht besteed aan de gestaag vorderende nieuwste bijbelvertaling, de zg. Nieuwe Bijbelvertaling (NBV).

Voor de in dit onderwerp geïnteresseerde rijst dan de vraag wat er over bijbelvertalingen in het alge-

meen op het net te vinden is. Het antwoord op deze vraag zal u niet verbazen: ontzagwekkend veel. Een goed begin is om via de zoekmachine Google op 'bijbel' te zoeken. Dit leidt dan heel snel naar de startpagina 'bijbel.pagina.nl'. Deze startpagina bevat tal van doorverwijzingen: naar bijbelgenootschappen, bijbelcursussen, specialiseerde zoekprogramma's, de klassieke catechismussen, de Torah en de Tenaach, maar uiteraard ook naar vertalingen. Om te beginnen de belangrijkste Nederlandse vertalingen: de Statenvertaling (www.statenvertaling.net), idem met kanttekeningen (www.coas.nl/BijbelMetKantTekeningen/) de Willibrordvertaling (www.willibrordbijbel.nl), de NBG-vertaling uit 1951, de Groot-Nieuwbijbel uit 1996 en de voorlopige versie van de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). De laatste drie vertalingen zijn alle te bereiken via www.biblija.net. Via de laatstgenoemde site zijn ook diverse bijbelvertalingen in andere talen raadpleegbaar. Ik noem in dat verband met onze Statenvertaling vergelijkbare klassiekers als de Engelse *King James Version* uit 1611, de *American Standard Version* uit 1901 en de Duitse Luther-vertaling uit 1545. Heel bijzonder is ook de vertaling in het (Zuid-)Afrikaans. Deze is te vinden via www.bybel.co.za/lysboeke.asp. In oersetting yn it Frysk bistiet spitichgenoch noch net. Wie snel vertalingen met elkaar wil vergelijken moet een kijkje nemen op www.bijbel.oneway.nl. Op die site zijn in kolommen naast elkaar de Statenvertaling, de Engelse (ik denk de *King James Version*), de Nederlandse Lutherse vertaling en de ouderwets-vrijzinnige Leidse vertaling raadpleegbaar.

Meine Henk Klijsma

Digitaal debat op www.dgdenhaag.nl

Op het digitale forum van de nieuwe website van de Haagse Doopsgezinde Gemeente (www.dgdenhaag.nl) is een debat geopend over de omstreden film 'The passion of the Christ'.

Nu deze film inmiddels enkele weken ook in Nederlandse bioscopen draait en in tal van media (bijvoorbeeld de zaterdagse discussiebijlage van het NRC-Handelsblad) de voor- en tegenstanders met elkaar de de- gens kruisen, voelt u zich wellicht geroepen ook uw duit in het zakje te doen. Schroom niet en debatteer mee op onze website. Ook suggesties voor de opzet en de inhoud van de site zijn welkom.

Meine Henk Klijnsma (Meine-
Henk.Klijnsma@minbzk.nl)

Crossing borders with Bosnians

Zomertoer met Bosnische jongeren door multicultureel Nederland.

Eindelijk is het zover! We zijn al meerdere keren met zomerkampen geweest. Deze zomer komen er Bosnische jongeren naar Nederland. Grijp je kans om samen met hen te klussen, excursies te maken, workshops te doen en veel lol te hebben.

Waarom komen ze eigenlijk? Om Nederland en Nederlandse jongeren te leren kennen. Zij leven in een multicultureel land, net zoals wij. Natuurlijk zijn er naast overeenkomsten ook veel verschillen tussen hen en ons en tussen Bosnië en Nederland. Precies door die verschillen kunnen BoJo's (Bosnische jongeren) en NeJo's (inderdaad!) veel van

elkaar leren.

Het globale programma:

- Kennismaking met multicultureel Nederland. We maken zowel 'toeristische uitstapjes' (bijvoorbeeld naar Amsterdam), als excursies naar multiculturele wijken/projecten (zoals in een wijk in Arnhem) en hebben workshops over 'de multiculturele samenleving'.

- Klussen op landgoed de Hoorneboeg. Komende zomer wordt er o.a. geklust aan de jongerenschuur en op het terrein.

- Relaxen. Aan het eind van hun bezoek laten we de BoJo's bijvoorbeeld een echt Hollands strand zien. Voor wie: jongeren tussen 18-25 jaar

Wanneer: 17-28 juli 2004

Waar: Onder de Pannen (Huissen) en de Hoorneboeg (Hilversum)

Prijs: € 100,-

Info: Samenwerkingsverband Vrijzinnige Jongeren (SVJ): Joppa Wuite tel 030 236 43 82, info@svj-online.nl of Dominicaans Jongerenwerk Huissen: Ton Zondervan, 06 326 44 22.

In deze zomertoer is het klusgedeelte onderdeel van de 'Klusmaraton'

van het SVJ. Mensen die volledig aan deze klusweek mee willen doen, kunnen zich ook voor deze zomertoer inschrijven. In overleg maken we een combiprogramma.

Het daghet in het Oosten

De zon breekt door. Haar stralen brengen licht in het zo-even nog grauwe bos.

Zij spelen hun spel met de schaduw- en op de stammen van de bomen. Het is stil, alleen een paar vogels tjilpen en fluiten. De grond ligt nog vol dorre bladeren, maar de sneeuwklukjes vermeien zich al in de lente. Een kronkelend paadje

voert langs levend water, over een sluisje en naar groenende velden. Struiken pronken met hun zwellende knoppen en hun jonge blaadjes. Eiken en beuken rijzen hoog boven alles uit. Wortelend in de aarde zoeken zij met hun takken naar verbinding met de hemel. Opgenomen voel ik mij in hun wereld en in hun streven.

Een weekje ben ik te gast bij de Benedictijnen, in de Sint Willibrordsabdij op het landgoed Slangenburg. Ik leef de dagen met hen mee, van 's morgens als het klokje luidt tot 's avonds na het laatste gebed. Zwijgend genieten wij de maaltijden in de refter. 's Middags onder het eten luisteren wij naar verhalen uit de oude en nieuwe historie van orde, kerk en wereld, 's avonds klinkt heerlijke muziek van veelal vergeten componisten van lang geleden. Vijfmaal per dag roept ons het klokje. Alle bezigheden worden gestaakt; monniken en gasten komen samen in de kerk. Gebouwd naar Romaans voorbeeld ademt deze een bijzondere sfeer. Viermaal is er gebed, waarin wij vooral psalmen reciteren en waarin de kringloop van dag en nacht, alsook die van de seizoenen in relatie tot leven,

dood en verrijzenis van Jezus tot uitdrukking komt. In de loop van de morgen is er bovendien de eucharistie, de maaltijd van brood en wijn tot Jezus' gedachtenis. De daarbij door de monniken gezongen liederen, Gregoriaans met welluidende Latijnse tekst, doen ons de wereld rondom ons vergeten en concentreren onze aandacht op de boodschap van het moment. Ja, zo beleven wij echt dat Jezus door de Geest onder ons is.

In de bibliotheek en op mijn kamer, mijn 'cella', lees en blader ik in spirituele lectuur. Concentratie op het 'nu', het niet meedoen aan de race tegen de tijd, is een essentieel iets voor de monnik. Concentratie op

het nu betekent alle aandacht richten op wat nu en hier gebeurt. Want alleen nu bestaan wij werkelijk; in verleden en toekomst verkeren wij slechts in onze gedachten. Onze klok kent geen vast moment 'nu'; voor je het weet is het voorbij. Nu is op de klok de snel verschuivende grens tussen wat was en wat komt. Nu is geen tijd, maar overstijgt deze. Nu is een proeven van de eeuwigheid, die immers een tijdloos bestaan, een blijvend nu is. Het doet mij denken aan de beoefeningen van Zen, die in meditatie gezeten proberen al hun gedachten, al hun herinneringen, hun verlangens en hun zorgen, te laten varen om hier en nu satori, verlichting, te bereiken. Het is niet toevallig dat in deze abdij een zendo, meditatie-ruimte, is en dat men er voor christenen zen-sesshins houdt. Contacten met boeddhisten ziet men – daarnaast – als een verwachtingsvolle vorm van interreligieuze dialoog. Elkaar echt leren begrijpen. Samen zoeken naar wat verrijkt. En elkaar de vrede wensen.

Jan Landheer

Enkele gedachten naar aanleiding van een koninklijke uitvaart

**De uitvaart van prinses Juliana
was voor vele Nederlanders een
indrukwekkend schouwspel.**

Voor de echte Oranjeklanten was het een mooie gelegenheid om hun aanhankelijkheid aan troon en kroon te betuigen. Voor anderen symboliseerde deze gebeurtenis het eind van het tijdperk van de wederopbouw. Weer anderen, en daar reken ik mijzelf toe, zagen om wat voor reden ook (republikeinse, pacifistische en egalitair-democratische

opvattingen dan wel een combinatie daarvan) niet zo veel in al het vlag- en militair vertoon langs de route.

De overdenking van ds Welmet Hudig-Semijns de Vries van Doesburgh en vooral het enkele feit dat een remonstrantse predikante was gevraagd deze dienst te leiden, vormen echter voldoende reden voor een nadere beschouwing. Dit optreden van een remonstrantse predikante kan heel goed worden beschouwd als een – zij het zeer verlate – genoegdoening van de Oranjes aan de remonstranten. Het was immers Maurits van Oranje-Nassau die in hoge mate verantwoordelijk was voor de gerechtelijke moord die op 13 mei 1619 op één van Nederlands grootste staatslieden, de remonstrantsgezinde raadspensionaris Johan van Oldenbarnevelt werd gepleegd. Door heel duidelijk partij te kiezen voor de contra-remonstranten werden bovendien in de jaren na 1619 de remonstranten zwaar vervolgd.

Wat ook opviel in de publiciteit rondom de uitvaartdienst waren de voorspelbare reacties van de geestelijke nazaten van de contra-remonstranten (de rechterflank van de gereformeerde gezindte) en – zij het minder expliciet – die van de ultra-montanen (mgr Simonis c.s.). Los van de inhoudelijke merites van deze kritiek is het een geruststellend idee is dat – alle maatschappelijke en geestelijke verandering ten spijt – bepaalde, eeuwenoude reflexen nog steeds bestaan.

Voor veel remonstranten was 31 maart 2004 dus ook om historische redenen een extra bijzondere dag; voor doopsgezinden gold dat veel minder. De menniste broeders en zusters hielden zich in de roerige eerste twee decennia van de 17^e eeuw nog keurig gedeisd in hun discreet weggestopte schuilkerken. Wars van al het politieke gekrakeel

concentreerden zij zich op hun dagelijkse werk en op het belijden van hun eigen godsdienstige overtuigingen. Daarin paste overigens het in acht nemen van een gezonde distantie tot de overheid en de machthebbers. Dat laatste roept de vraag op hoe het vandaag de dag met die distantie is gesteld. Zeker, sinds de Bataafse revolutie van 1795 worden wij niet langer officieel achtergesteld; maar is dat een reden om op dit punt vrijwel gelijkvormig te worden aan de uit de calvinistische of lutherse traditie voortspruitende protestantse kerken? Afgezien van een enkele pacifistische oprisping laat de doopsgezinde broederschap (of daaraan gelieerde instellingen als de vredesgroep) op dit vlak vrijwel niets onderscheidends van zich horen. De gelijkschakeling van het doperdom aan het Nederlandse *mainstream protestantism* bleek ook uit de voorbedes voor de koninklijke familie in de kerkdiensten aan de Paleisstraat direct na het overlijden van prinses Juliana en haar bijzetting. Ik vind dit alles een serieus debat waard!

Meine Henk Klijsma

Nederlands gastgezin voor buitenlandse jongeren

Ieder jaar komen er vanuit alle delen van de wereld 120 jongeren naar Nederland.

Gedurende 11 maanden gaan ze naar een Nederlandse school en leven ze als een 'gewone' jongere in de Nederlandse samenleving. Om dit jaar voor deze jongeren een waardevolle beleving te laten zijn, wonen ze bij een Nederlands gastgezin. AFS is de organisatie die probeert zowel de jongeren als de gastfamilies een uniek jaar te bezorgen. Dat de gastfamilies hierin een belangrijke rol spelen is overduidelijk.

Op vele plaatsen in de wereld leiden contacten tussen culturen vandaag de dag weer tot botsingen en spanningen. Het bevorderen van meer wederzijds begrip kan op een directe manier. Namelijk door gastvrijheid te bieden aan een buitenlandse scholier. Op dit moment zijn er in Nederland ruim 100 gezinnen die voor 11 maanden vrijwillig een buitenlandse zoon of dochter in hun thuis hebben opgenomen. Zij stellen hun huizen en harten open om deze jongeren, in de leeftijd van 15 tot 18 jaar, een andere cultuur te bieden en ook zelf over een andere cultuur te leren. Voor beide partijen is dit een onvergetelijke ervaring waar ze vaak blijvende contacten aan over houden!

AFS is een non-profit organisatie en verzorgt sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog internationale uitwisselingen voor jongeren. Na de Tweede Wereldoorlog groeide het idee dat er meer begrip nodig is tussen culturen, om zulke verschrikkelijke oorlogen te kunnen vermijden. Dit idee is nog steeds de basis van de inmiddels wereldomvattende organisatie. En helaas is dit nog steeds actueel.

Wie zijn huis en hart openstelt voor een buitenlandse jongere is van harte welkom bij AFS. De organisa-

tie, die werkt met veel vrijwilligers, regelt de reis en het verblijf en geeft u het hele uitwisselingsjaar ondersteuning als u deze nodig heeft. Wie zich aanmeldt krijgt bezoek van een persoonlijke begeleider die u er alles over kan vertellen en al uw vragen kan beantwoorden.

Ook de huidige gastgezinnen zijn graag bereid u meer te vertellen over hun ervaringen met een buitenlandse scholier in hun midden. U kunt vrijblijvend contact hierover opnemen met het landelijk kantoor te Vinkeveen, tel. 0297 214 07 76.

Doopsgezinde Broederschap

De Broederschapshuizen

Sinds 1 oktober ben ik aangesteld als Broederschapshuizenpredikant. Een nieuwe functie in de doopsgezinde wereld ten dienste van de verschillende huizen en groepsverblijven.

Nadat ik veertien jaar doopsgezind gemeentepredikant ben geweest (in Uithuizen, Westerkwartier en Haren) is dit een hele nieuwe uitdaging voor mij. Ik ben er enthousiast aan begonnen omdat ik geloof in de meerwaarde van de Huizen, juist in deze tijd van individualisering en secularisatie. Mensen binden zich niet meer zo snel aan het instituut kerk maar hebben wel behoefte aan inspirerende plaatsen van bezieling en gemeenschap. Het is nog altijd zo dat bijna de helft van de buitenkerkelijken zichzelf wel als gelovig beschouwt. Waar halen zij hun voeding vandaan, wanneer dat niet meer vanzelfsprekend in de kerk gebeurt?

Ergens las ik: Wanneer de dingen (zoals bv de kerk) hun vanzelfsprekendheid verliezen, komt de mens tot vragen? Kunnen wij in de Broederschapshuizen inspelen op die vragen?

In 1925 werd Elspeet gebouwd. Al snel daarna kwamen de andere huizen. Er was behoefte aan een nieuw geestelijk élan voor de toch wat in slaap gesukkelde en verburgerlijkte Doopsgezinde Broederschap. Elspeet werd een geestelijk centrum van waaruit impulsen werden gegeven aan de persoonlijke geloofsopbouw van doopsgezinden en de verbondenheid van gemeenten. Ondogmatisch, met de nadruk niet op de leer maar op het leven. De behoefte aan geestelijke verdieping is er nog steeds. Niet alleen binnen de Doopsgezinde Broederschap maar ook daarbuiten. Veel mensen zijn op zoek en zij komen als gasten steeds meer in het blikveld van onze Broederschapshuizen. In Mennorode, Fredeshiem en Schoorl mogen zij ontdekken dat ze niet zomaar in één of ander willekeurig hotel belanden. Een Broederschapshuis heeft een meerwaarde vanuit zijn christelijke identiteit. Je zou het misschien een modern soort klooster kunnen noemen. Mensen kunnen er rust en geestelijke verdieping vinden, een pastoraal gesprek voeren en deel nemen aan ochtend- en avondmeditaties. Er is ruimte voor ontmoeting en gemeenschapsvorming.

Het past niet bij de doopsgezinden om dat op te dringen maar wel om mensen er uitnodigend bij te betrekken. Te laten zien wat je in huis hebt in een sfeer van openheid en gastvrijheid. Gastvrijheid in bijbelse zin (filoxenia) betekent liefde voor het vreemde. Openstaan voor het anders zijn van de ander. Luisteren en aansluiting zoeken bij de ervaringen, behoeften en vragen van mensen. In die ruimte wordt het mogelijk om een verbinding te leggen tussen Gods verhaal en levensverhalen.

Daar komt nog bij dat vakantietijd bevrijde tijd is. Tijd om op adem te komen, afstand te nemen of aandacht te geven aan onafgewerkte zaken. In die onbevange sfeer spreken mensen soms gemakkelij-

ker over hun geloof en ongelooft, hun hoop en wanhoop. Of over vragen die betrekking hebben op zingeving. Waar leef ik voor of vanuit, wat voor mens wil ik zijn, waar verlang ik naar? De pastor heeft daar aandacht voor. Hij of zij kan in het licht van het evangelie woorden, verhalen en beelden aanreiken die van betekenis zijn. Misschien weet hij of zij het zo te verwoorden dat mensen zich geraakt weten. In een Broederschapshuis staat het pastoraat niet in dienst van gemeenteopbouw maar in dienst van mens en menswording. Om met elkaar op het spoor te komen wat van waarde is in leven en samenleven. Dat lijkt me in deze tijd van wezenlijk belang. Zowel voor individuele gasten als voor conferentiegangers. Ik kan me voorstellen dat ook die laatsten, naast hun georganiseerde programma, behoefte hebben om stil te staan bij wat hen beweegt en bezielt in het werk of in hun persoonlijke leven. Daar kom je thuis, geleefd door de agenda of de maalstroom van alledag, vaak te weinig aan toe. Gastvrije huizen, in een prachtige natuur, met stiltecentrum en/of kerk, hebben veel te bieden. Voor gasten van buiten en/of binnen maar ook voor gemeentes. Waarom niet met één of meer gemeentes een weekend rond een thema samenkomen en elkaar eens in een andere sfeer ontmoeten? Dat kan nieuwe bezieling geven aan de onderlinge verbondenheid en het persoonlijke geloofsleven. Fredeshiem heeft prachtige nieuwe groepsaccommodaties die heel geschikt zijn voor jong en oud. Bloem en Bos, Menno's Pleats, Samen-Eén, Het Kraggehuis bieden ook mogelijkheden. Laten we er vooral gebruik van maken. Over de invulling van een programma wil ik graag met u meedenken. Wie weet is zo'n weekend een goed alternatief voor een buitendag? Vanuit onze christelijke traditie heb-

ben we beproefde bronnen. Het is een uitdaging om ze in de Huizen zo present te stellen dat mensen er zich door aangesproken weten. Dat vraagt ook om een vernieuwde invulling van pastoraat en gastvrijheid. De Broederschapshuizenpredikant is aangesteld om te zoeken naar die nieuwe vormen. Niet alleen maar in collegiaal overleg met de gastenpastores. Graag wil ik met allen die de huizen een warm hart toe dragen, werken aan die opdracht.

ds Marion Bruggen

Remonstrantse Broederschap

Hoop op vrede

Hoe verder met het Palestijns-Israëlijsch conflict?

Het Palestijns-Israëlijsch conflict dreigt onoplosbaar en onbeheersbaar te worden. Geweld lokt nieuw geweld uit; het ene vredesplan na het andere wordt ontwikkeld en even snel weer afgeschoten. De gemiddelde krantenlezer is de draad inmiddels kwijt en vraagt zich af of er nog hoop op vrede is.

In het gesprek over het Palestijns-Israëlijsch conflict spelen ook theologische argumenten een rol. Hoe verhoudt zich het door God uitverkoren volk Israël tot de staat Israël? Hoe is het mogelijk dat christenen de eeuwen door betrokken zijn geweest bij jodenvervolging en antisemitisme? Welke opvattingen hebben de kerken over het volk Israël en hoe werken die door in hun oordeel over de huidige opstelling van de staat Israël?

De Taakgroep Vrede van de Remonstrantse Broederschap organiseert over deze vragen een studie-

bijeenkomst op vrijdag 11 juni van

16.00-20.00 uur.

Plaats: Nieuwegracht 27a, Utrecht.

Programma:

vanaf 15.45 uur binnenlopen, koffie/thee

16.00 uur vertoning van de video *De kruising*. In de video komen familieleden aan het woord van een Israëlijsche en een Palestijnse jongen. Beiden zijn omgekomen in de Intifada.

16.15 uur opening door de dagvoorzitter

16.20 uur inleiding door drs Lambricht Wessels (IKV) over het ontstaan van de staat Israël en de gevolgen daarvan tot de dag van vandaag

16.50 uur gelegenheid tot het stellen van vragen

17.00 uur inleiding door dr Johannes Tromp, remonstrants predikant, over de theologische achtergronden bij het Palestijns-Israëlijsch conflict

17.20 uur gelegenheid tot het stellen van vragen

17.40 uur gesprek in groepen over een aantal stellingen

18.30 uur broodjes

19.00 uur discussie met de inleiders, ingeleid door een kort fragment uit een vraaggesprek van Andries Knevel met oud-minister Van der Broek

19.50 uur afsluiting

De deelnemers krijgen van tevoren een informatiemap toegezonden. Opgave en inlichtingen: landelijk bureau remonstranten, telefoon 030 231 60 70; e-mail: info@remonstranten.org Kosten: € 7,-, inclusief thee/koffie/broodjes. De kosten kunnen bij binnenkomst worden voldaan.

Uit de oecumene

Jom Hashoa - Dag der Vernietiging

Jom Hashoa is de gedenkday voor de slachtoffers van de Holocaust, vastgesteld op de 28^e Nisan, de day van de vernietiging van het getto van Warschau.

In 1951 besloot het Israëliësche parlement om op deze day de 6 miljoen slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog te gedenken.

In enkele plaatsen in ons land wordt door christenen en joden deze gedenkday gehouden in een gezamenlijke bijeenkomst.

Rabbin Soetendorp had daartoe in 1983 een voor christenen overtuigend motief aangereikt: 'Niet het gevoel van schuld moet versterkt worden, maar het bewustzijn van verantwoordelijkheid'.

Ons gedenken heeft een positief doel: de toekomst bewaren voor het onheil dat mensen treffen kan, als wij nu nalaten alle vormen van discriminerend gedrag te bestrijden. De samenkomst draagt de naam: 'Gedenken om te leven'.

Het wordt dit jaar de 20^e keer dat we in Den Haag deze bijeenkomst houden in de Kloosterkerk, Lange Voorhout 2.

Dit jaar zal de bijeenkomst plaatsvinden op zondag 2 mei om 19.30 uur. De Haagse Gemeenschap van Kerken nodigt haar stadgenoten van harte uit om deze bijeenkomst bij te wonen.

Velen, die zich verbonden voelen met de Haagse kerken hebben zich het leed, dat joden in de Tweede Wereldoorlog is overkomen, aangetrokken. Het geeft onze joodse stadgenoten vertrouwen, dat we jaar in jaar uit zijn blijven gedenken. Naast het uitspreken van de overdenking door drs Paul Gerritsen, directeur Universiteits Bibliotheek Leiden, oud-rector Vrijzinnig Christelijk Lyceum te Den Haag, zal de kroniek gehouden worden door Rabbin Soetendorp van de Liberaal Joodse Gemeente te Den Haag. Tevens zal Chazzan Ken Gould zijn medewerking aan de samenkomst verlenen en zal het koor van de Liberaal Joodse Gemeente optreden.

De muzikale bijdrage is in handen van Jan Hage, organist van de Kloosterkerk. Het thema van de dienst zal zijn: 'Wie een mens redt, redt een wereld'.

'Alles voor niets'

Op woensdag 26 mei a.s. organiseert het Platform 'De andere kant van Leidschendam-Voorburg' (werkgroep Raad van Kerken) de informatieavond *Alles voor niets*.

De avond vindt plaats van 19.30 uur tot 21.30 uur in de Koningkerk te Voorburg en is bestemd voor mensen met een kleine beurs en voor mensen die met deze groep in contact komen. *Alles voor niets* maakt duidelijk welke personen en voorzieningen in Voorburg een oplossing kunnen bieden bij - vaak complexe - problemen van financiële en juridische aard. Sprekers, o.a. een lid van de Cliëntenraad, juridische adviseurs, de Sociale Raadvrouw en iemand vanuit het algemeen maatschappelijk werk, vertellen over de inhoud van hun werk en wat zij kunnen betekenen. Daarnaast is informatiemateriaal te vinden over hulpverlenende instanties in Voorburg.

Mensen die moeten rondkomen van een minimaal inkomen zijn kwetsbaar. Eén of meerdere (financiële) tegenslagen kunnen zorgen voor een neerwaartse spiraal die uiteindelijk op meerdere gebieden speelt. Als diaken, ouderling, of bezoekermedewerker - kortom: werken in de kerk - ontmoet je mensen die hulp nodig hebben. Dat is moeilijk wanneer er sprake is van problemen waaraan allerlei financiële, sociale en juridische kanten zitten. Het aanbod van hulpverlenende instanties is groot, maar niet altijd bekend. Veel van deze voorzieningen zijn gratis. *Alles voor niets* geeft een beeld van wat er kosteloos 'te halen' is.

Graag bieden we u op 26 mei a.s. de gelegenheid vertrouwd te raken met de wegen van de sociale en

juridische hulpverlening in Voorburg zodat u en/of de mensen waarmee u in contact komt daar hun voordeel mee kunnen doen. Van harte welkom.

Namens het Platform 'De andere kant van Leidschendam-Voorburg',

Pieter van der Beek, voorzitter

Samenwerkingsverband Vrijzinnige Jongeren

Een aantal jaren geleden was het programma *Eigen Huis & Tuin* het gespreksonderwerp van een aantal SVJ-ers.

Imitaties van Myrna, Rob en Nico passeerden daarbij natuurlijk de revue. Maar daar bleef het niet alleen bij. Iemand kwam op het idee dat het wellicht leuk zou zijn om eens een SVJ-weekend in de trend van *Eigen Huis & Tuin* te houden. De naam was natuurlijk ook al snel bedacht. Die zou, hoe kan het ook anders, 'EH&T-weekend' worden. Nu, een aantal jaren verder, blijkt dit idee vorm te hebben gekregen. Hierbij is wel een beetje afgeweken van het eerste concept. Zo is het weekend vijf dagen geworden en heeft ook de naam een metamorfose ondergaan. Het SVJ biedt je nu dan ook aan:

Klusmarathon 'De Schuur' 19-24 juli 2004

De Hoorneboeg, Hilversum
Wat is het idee? Op landgoed De Hoorneboeg staat 'De Schuur', een gebouw dat al lange tijd regelmatig door het SVJ wordt gebruikt als onderkomen voor een aantal van haar weekenden. In en rondom 'De Schuur' gaan we klussen à la 'Eigen Huis & Tuin'. Met schuurmachines, verf, kwasten, zagen, hamers en spijkers gaan we De Schuur een lekkere opknappbeurt geven. Ook buiten De Schuur valt genoeg te doen: we grijpen de klusmarathon namelijk tevens aan om een tuin aan te leggen. Tussen alle bedrijven door is natuurlijk tijd genoeg voor ontspanning. Een gezellige barbecue, een leuk spel, watergevecht, lekker uitblazen bij een kampvuur of

languit liggen voor een film geven weer nieuwe energie en inspiratie. Tot slot nog het volgende. Het is natuurlijk mooi meegenomen als je een handige klusser bent, maar laat je niet afschrikken als je in het bezit bent van twee linkerhanden. Ook dan ben je uiteraard van harte welkom en valt er nog genoeg voor je te doen. Deskundige begeleiding is alom aanwezig. Begin dus alvast maar met trainen voor deze klusmarathon!

De kosten voor deelname aan de klusmarathon bedragen € 50,-.

Voor deelname aan het weekend geldt een minimum/maximum leeftijd van resp. 15 en 30 jaar.

Als je nog vragen of opmerkingen hebt, kun je altijd contact opnemen met het SVJ-kantoor (tel 030 236 43 82) of Arnaud Gutteling (0180 61 21 26). Ongeveer twee weken voor aanvang van de klusmarathon krijg je een brief met andere details.

Personalia

Doopsgezinde Gemeente

Aan de Doopsgezinde Gemeente ontvielen door overlijden: mevrouw P.J. van Lith-de Goeyer de heer S.G. de Vries

Ingekomen als lid:
de heer W.A. Manschot

Remonstrantse Gemeente

Aan de Remonstrantse Gemeente ontvielen door overlijden: mevrouw Th.J. van Duyneveldt-van der Meulen de heer G.J. van der Hout de heer A.M. van Oortmerssen

Ingekomen als lid:
mevrouw V.A.D. Enters

Bedankt als lid:

mevrouw A.E. Belderbos-Sibinga Mulder

Vertrokken (met attestatie)
mevrouw M.A. Heeres-Sanders (n.Lochem)

Afwezigheid pastoraal team

Ds Esveld is wegens vakantie afwezig van 17 mei t/m 6 juni
Ds Penner heeft studieverlof van 12 april t/m 18 juli

Rondom de zondag

Zondagmiddaguitje

Op **zondag 30 mei** gaan we naar het Haags Historisch Museum voor de tentoonstelling over de fundatie van Renswoude. Het Museum sluit binnenkort wegens restauratie. We starten om 12.00 uur bij de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat 8.

(herhaald verzoek)

Kerk-oma heeft een verzoek

Ze zou de kinderen tot 3 jaar graag wat meer speelmogelijkheden willen bieden.

Heeft iemand misschien nog 'groot' speelgoed, b.v. knikkerbaan, blokken of zo, ongebruikt staan? Mogen we dat van u horen? Telefoon 387 04 15. Of u kunt het een keer meenemen naar de Paleisstraat. Ik ben benieuwd naar de reacties!

Annie Bijster

Agenda Remonstrantse Gemeente

Algemeen

* do 6 mei 14.00-16.00 en 19.30-21.30 uur 'Laat u inspireren' – informatiebijeenkomsten over de geschiedenis en het geloof van de remonstranten

* ma 17 mei 14.30-16.00 Hoeksteenkerk: Leeskring. Onderwerp: Karl Jaspers: 'Socrates, Boeddha, Confusius, Jezus' o.l.v. ds Bezemer

Uytenbogaert

* zo 2 mei 10.30 uur Dienst van woord, beeld en klank:

Henri Matisse

* di 4 mei 10.30 uur Zenmeditatie o.l.v. ds G. Duinker

* ma 10 mei 20.00 uur Debat tussen A. Oostlander (CDA) en Th. Berman (PvdA) over 'Europa, religie en de mensenrechten'

* do 13 mei 14.00 uur Meditatiekring o.l.v. ds R. Philipp

* za 15 mei 10.30 uur Sacred Dance

* di 18 mei 10.30 uur Zenmediatie o.l.v. ds G. Duinker

* di 18 mei 20.00 uur Cursus filosofie (9): 'Emmanuel Levinas over het andere en de anderen', prof dr Johan Goud

* za 22 mei 10.30 uur Sacred Dance

Ds J.F. Goud

* ma 17 mei 20.15 uur Gesprekskring Den Haag Oost - Voorburg, t.h.v. Hans van Dam, Goudkarper-singel 13, Den Haag. Thema wordt nader bekend gemaakt

* wo 19 mei 20.00 uur Valkenboskring t.h.v. Wim Vellekoop, Van Imhoffplein 3. Thema: Coetzee, 'In ongenade' etc. (dhr Maclean)

* di 25 mei 14.15 uur Middagkring Voorburg, t.h.v. mw Schoonheim,

Guido Gezellestraat 159, Voorburg.
Thema: N.Matsier, *De bijbel volgens*, pag.201-215 (o.l.v. ds Beze-
mer)

* di 25 mei 20.15 uur Gespreks-
kring Benoordenhout II, t.h.v. Emilie
Batteljee, Prinsegracht 68 . Thema:
Verlegen met het kwaad?, eigen
bijdragen (afsluiting)

* wo 26 mei 14.00 uur Gespreks-
groep contactleden Voorburg-Leid-
schendam, t.h.v. Marthe Schenck,
Laan van Swaensteijn 1, Voorburg.
Thema: Jan Hendriks, *Op weg naar
de herberg*, hfdst 5 en 6.

* do 27 mei 20.15 uur Gespreks-
kring Benoordenhout I, t.h.v. Pim
Romeijn, Koninginnegracht 119 B,
Den Haag . Thema: S.Keshavjee,
De koning, de wijze en de nar,
pag.226 vv. (afsluiting)

ds R.F. Philipp

* vr 7 mei 10.00 uur Huize Arends-
dorp: Kring Arendsorp.

Onderwerp: *Verlegen met het
kwaad* (vanaf pag. 33)

* ma 10 mei 14.00 uur Re-kerk:
Bijbelkring. Onderwerp: het evan-
gelie volgens Marcus (hfdst 1)

* wo 12 mei 20.00 uur Vogelwijk-
kring t.h.v. Gerdes/Philipp (Voor-
burg). Onderwerp: *Verlegen met
het kwaad* (vanaf pag. 38)

* do 13 mei 10.30 uur Re-kerk:
Ochtendkring West. Onderwerp:
Op weg naar de herberg

* do 27 mei 19.00 uur Re-kerk:
Leeskring. Onderwerp: *Wij en zij*

* vr 28 mei 10.15 uur Re-kerk:
Kring voor slechthorenden. Onder-
werp: *Verlegen met het kwaad* (van-
af pag. 36)

mw M.L. van Royen-Krol

* ma 3 mei 10.00 uur Kring 2000,
t.h.v. mw E. van Heijst-Oudshoorn,
van Stienhovenstraat 19. Onder-
werp: J. Hendriks, *Op weg naar de
herberg*, hfdst. 5

* di 4 mei 14.00 uur Gesprekskring
contactleden Bomen-, Bloemen- en
Vogelwijk, t.h.v. mw Van der Waay,

Papaverhof 9. Onderwerp: C. ter
Linden, *Een land waar je de weg
niet weet*, hfdst. 1

Agenda DoRe

* di 25 mei 14.15 uur Middagkring
Voorburg, t.h.v. mw Schoonheim,
Guido Gezellestraat 159. Onder-
werp: *De bijbel volgens Matsier*,
pag. 210 t/m 215, o.l.v. ds Beze-
mer